

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Școala țărănească religioasă

Din inițiativa Frăției Ortodoxe Române, s'a ținut în săptămâna aceasta, între 7 și 13 Februarie, la Sibiu, al doilea curs de învățare a credinței strămoșești cu un anumit număr de credincioși săteni din toate părțile Arhiepiscopiei.

Ideea a răsărit anul trecut, când s'a organizat, exact pe vremea aceasta, primul curs de felul acesta.

Să spunem întâi ceva despre felul cum a fost organizat în anul trecut și în anul acesta. Cursul e urmat de 30—40 de săteni, întrucât se poate aparținători tuturor protopopiatelor. Oamenii cari au fost anul trecut, au lăsat în anul acesta pe alții la rând.

Ei sunt găzduiți la Academia teologică cu dormitul și cu hrana. Tot la Academia teologică se pune pentru acest curs la dispoziție o sală în care înainte de amiază profesorii Academiei și Școlii normale țin oamenilor o serie de conferințe în cari e concentrat după posibilitate tot ce este principal în materie de credință ortodoxă și de legătură a ei cu trecutul și cu firea neamului.

Se au în vedere în mod deosebit punctele mai atacate ale învățurii bisericesti, deoarece scopul acestui curs este și acela de-a înarma o seamă de credincioși, cu accentuate înclinații religioase, pentru a fi de ajutor preotului în străduința lui de combatere a sectelor și de apărare contra lor.

Are vreo valoare acest curs? Noi credem că da. Desigur că deocamdată, fiind abia la început, nu putem vorbi pe bază de experiență, dar sunt lucruri și fapte de cari știi că trebuie să aibă un rezultat bun, dacă se îndeplinesc cu sinceritate, cu entuziasm și cu chibzuială.

Ce efecte bune poate avea acest curs reluat an de an, așa cum gândim?

În primul rând el de fapt poate aduce o înviorare a credinței și anume a credinței celei mai autentice ortodoxe. Dacă sunt trimiși la cursurile acestea oamenii cei mai treji, cari pot prinde și reține bogăția de învățăminte ce li se dă, și dacă mai au și o fire comunicativă, ei pot servi de admirabili agenți de răspândire ai acestor învățăminte. Ei sunt mai amestecați în mijlocul sătenilor, sunt în relații mai intime și mai neîntrerupte cu ei, lucrurile pe cari le aud, fiind nouă pentru ei, fac o impresie mai puternică asupra lor decât asupra preotului, presându-i la comunicare.

Cursul mai are avantajul că dă oarecum o supraviețuire generală și argumentată asupra întregii învățături bisericesti, are așadar un caracter catihetic. Oamenii cunoscând astfel mai sistematic, mai solid credința lor, își dau seama cum un punct din învățătura Bisericii se bazează pe alte

puncte și fiecare act bisericesc și element de credință nu mai stă acum pentru mintea lor disparat și fără înțeles, ci toate se leagă într'un întreg și toate au sensul lor. Devin astfel mai rezistenți în fața atacurilor sectarilor, a căror metodă e să le pună întâi diferite întrebări despre rostul anumitor puncte de credință și practică bisericască, întrebări pe cari ei nu și le-au pus înainte și de aceea nu știu acum să dea nici un răspuns, născându-se îndată și în sufletul lor îndoiala despre rostul cutărui sau cutărui element de credință.

Este foarte recomandabil ca predica preotului să fie vie, smulsă din convingerea și simțirea lui, dar nu e mai puțin adevărat că viața ei trebuie să crească dintr'o concepție clară și puternic motivată pe care să o comunice și credincioșilor. Altfel se bate apa în piua într'un sentimentalism gol sau fără orizont, omul văzându-se silit să umple el acest gol cu idei de credință anapoda, sau lăsându-se dus de orice ispită sectară acolo unde se intenționează.

Sentimentalismul gol dă omului convingerea că nu e nimic în credința ortodoxă care să o deosebească de alte credințe. Sentimentalismul gol e o haină fără formă care primește orice conținut, ba chiar una care cere un conținut și întrucât nu i se dă de preoții Bisericii, îl inventează credincioșii, sau îl primesc de oriunde.

Să ne desobișnuim de-a mai considera pe țărani niște copii cari nu înțeleg și nu se preocupă de nimic din ceea ce formează conținutul credinței și prin urmare îi putem purta cu vorbe goale spuse pe ton sentimental. Mai ales în zilele noastre când mintea lor e îmbogățită pe toate terenele prin atâtea mijloace de propagare a cunoștințelor, ei sunt mai treji, cu judecata mai vie, mai critică, mai dornică de conținut.

Să răspundem acestei necesități și să le dăm conținutul credinței creștine, să-i familiarizăm cât mai mult cu el. Căci pentru toți credincioșii este învățătura *întreagă* a lui Isus Hristos, nu numai pentru preoți. Preoții o au pentru a o împărți credincioșilor, nu pentru a o încuia în ei înșiși.

Nu vedeți? Preoții n'au ce povădui poporului, se simt de atâtea ori în încurcătură, când e așa de bogată și de adâncă învățătura Domnului. Mai adâncă și mai bogată decât tot ce-a putut inventa la un loc toate mințile oamenilor învățați cari sunt numai oameni.

Un alt efect util pe care îl pot avea cursurile țărănești religioase este strângerea legăturii sufletești între centrul eparhial și credincioșii din tot cuprinsul eparhiei. Pentru credincioșii ce vin la aceste cursuri centrul eparhial încetează de a mai fi o abstrac-

țiune rece, o ceată de domni cari dau porunci și judecă conflictele bisericesti. Centrul acesta e văzut ca ceea ce este: un izvor duhovnicesc unde se păstrează învățătura cea adevărată și se dă întregii suflări din eparhie; o vatră unde e caldă grija pentru buna conducere spre mântuire a tuturor credincioșilor. Oamenii încep să simtă importanța lui în conducerea vieții lor sufletești, încep să simtă mai bine firele ce-i leagă pe toți de acel centru, se simt mai solidari cu elși mai înfrățiți cei ce țin de aceeași conducere sârberească. Se întărește astfel unitatea bisericască în cadrul eparhiei. Nu era greșit să simtă oamenii mai mult unitatea lor județeană, decât pe cea eparhială, când conducerea județeană — îngrijește de unele lucruri pământesti ale lor, pe când conducerea eparhială de sufletul lor întreg și de viața cea fără de sfârșit?

Desigur nu putem garanta că aceste cursuri așa cum sunt acum organizate, vor realiza aceste deziderate într'o măsură apreciabilă. Ele poate au lipsă de perfecționare. Dar această perfecționare nu se poate face înainte de-a observa cari sunt defectele lor. Și la observarea defectelor ne pot ajuta foarte mult preoții ai căror credincioșii se întorc dela aceste cursuri.

D. STĂNILOAE

Sf. Sinod a hotărât ca în toate bisericile din Basarabia să se slujească de aci înainte numai în limba românească. E măsură care ne mirăm cum de nu s'a luat și mai de vreme. În sate cu populație de moldoveni pe motiv că erau și puțini ruși se introdusese limba slavonă și se menținea prin inerție sau prin voința unor preoți ruși ori rusificați.

Vizita P. S. Episcop al armatei Dr. Partenie Ciopron în garnizoana Sibiu. Sibiu cultural a avut bucuria în zilele de 9, 10 și 11 Februarie a. c. să găzduiască pe P. S. episcop al armatei Dr. Partenie Ciopron, care a ținut să se convingă la fața locului despre starea morală a trupelor din garnizoana Sibiu, păstorită de părintele protopop colonel Ion Dăncilă.

După o călduroasă primire făcută în gara Sibiu de către autoritățile civile, militare și ecleziastice, P. S. episcop a fost condus de asistență la catedrala mitropolitană, unde un impunător sobor de preoți în frunte cu părintele protopop al Sibiului Em. Cioran, oficiază un Tedeum, la care alături de P. S. Sa asistă și P. S. vicar, arhieru Dr. Stan, corpul ofițeresc, delegații din toate unitățile ganizoanei Sibiu, precum și un numeros public. În aceeași zi la ora 19, în fața corpului ofițeresc din întreaga garnizoană Sibiu, la Cercul militar, P. S. episcop conferențiază expunând în chip magistral apostolatul de astăzi atât al corpului ofițeresc cât și al clerului armatei. Conferința P. S. Sale a fost ascultată și urmărită cu o încordată atenție de către sutele de ofițeri prezenți.

Joi 20, la ora 9 P. S. episcop al Armatei vizitează Spitalul corpului 7 armată,

unde împărțind binecuvântări arhieresti bolnavilor, întărește prin cuvinte calde adresate fiecăruia în parte, nădejdea unei grabnice însănătoșiri.

P. S. episcop cercetează apoi rând pe rând, însoțit fiind de toți medicii spitalului: sala de operație, laboratoarele, infirmeria etc., interesându-se de aproape de felul cum se activează și cum progresează munca depusă în folosul sănătății ostașului român din acest impozant și modern utilat spital militar.

La ora 10 cei peste 2000 de ostași ortodocși adunați pe platoul Centrului de instrucție al cavaleriei, în jurul uneia din cele mai frumoase troițe ridicată în inima acestui centru, a avut deosebitul noroc să asiste la un impresionant serviciu divin oficiat de P. S. episcop al Armatei înconjurat de un numeros sobor de preoți. Serviciului religios îi urmează cuvântarea într'aripată rostită de un ierarh cult și înțeleghător al nevoilor sufletului ostășesc. Cu o vibrantă inspirație P. S. Sa coboară apoi imaginea Augustului nostru Suveran în conștiința morală a celor prezenți. Din uralele voinicești și despicătoare de vădudh la adresa M. Sale, miile de ostași prezenți fac dovada alegamentului lor neclintit, față de tron și dinastie.

La ora 16 P. S. Sa conferențiază elevilor Școlii pregătitoare de ofițeri inf. „Principele Carol” despre caracterele unor conducători capabili să înțeleagă noile probleme ale prezetului.

La cercul subofițerilor din Sibiu, P. S. Sa face apel în fața celor 400 de prezenți, la trezirea conștiinței lor morale și la respectarea bunelor moravuri cari asigură o viață normală în cadrul familiei și al societății. Înconjurat de toată recunoștința și admirația corpului ofițeresc și a ostașilor sibieni, P. S. episcop al armatei pe deplin mulțumit cu tot ce a văzut și observat în acest centru de cultură și de spiritualitate civilo-militară, părăsește orașul Sibiu în ziua de 11 Februarie, plecând spre Alba-Iulia, — reședința episcopală.

Triumful Bisericii sârbești. „Monitorul Oficial” din Belgrad, apărut într'o ediție specială, publică un comunicat care arată că Sf. Sinod, convocat în sesiune extraordinară, după ce a examinat proiectul de lege asupra concordatului, între Regatul jugoslav și Sfântul Scaun, semnat în ziua de 25 Iulie 1935, crede de datoria sa să ceară guvernului un comunicat precis, care să afirme că proiectul de lege, privitor la concordat, a fost scos definitiv dela ordinea zilei și abolit.

Șeful guvernului într'o comunicare confidențială, adresată Sf. Sinod în ziua de 1 Februarie 1938, confirmând comunicarea precedentă a declarat:

Concordatul cu Sfântul Scaun nu va mai fi prezentat reprezentanților națiunii pentru ratificare iar guvernul regal în toate regulamentele viitoare privind raporturile sale cu Sfântul Scaun și în toate regulamentele privitoare la situația bisericii romano-catolice în Regatul jugoslav, va respecta în întregime și va aplica principiul egalității garantat de constituția Statului pentru toate confesiunile, legal recunoscute în Regatul Jugoslav.

Sf. Sinod a hotărât, în unanimitate, că declarațiile oficiale ale șefului Statului re-

Programul

«Cercului de înviore a credinței strămoșești» organizat de F. O. R.
pe zilele de 6-13 Februarie 1938

L U N I:

8¹/₂—10: Oficierea sfintei liturghii în catedrala mitropolitană;
10—11: Deschiderea solemnă a cursului; Luptele religioase ale românilor din Ardeal până în secolul al XVIII-lea, conferință de I. Sandu, președintele FOR-ului Sibiu;

11—12: Harul divin și mijloacele de împărtășire, conferință prot. Gh. Maior, profesor la școala normală «Andrei Șaguna».

DUPA MASA: 3—6: Vizitarea catedralei, a muzeului și a bibliotecii mitropolitane;

6—8: Liber. Cina;

8—9: Discuții libere sub conducerea părintelui consilier arhiepiscopesc Tr. Scorobet; Proiecțiuni religioase.

M A R Ț I:

8—9: Taina botezului, conferință de părintele Gh. Secaș, preotul misionar al Arhiepiscopiei;

9—10: Hristos și Biserica, conferință de părintele Dr. D. Stăniloae, rectorul Academiei teologice;

10—12: Figuri istorice, luptători pentru dreapta credință din istoria universală, conferință de prot. I. Beleuță, profesor la Academia teologică.

DUPA MASA: 3—6: Vizitarea tipografiei și a Muzeului Astrei;

6—8: Liber. Cina;

8—9: Discuții libere sub conducerea părintelui M. Neagu, administratorul Academiei teologice; Proiecțiuni religioase.

M I E R C U R I:

8—9: Taina mărturisirii, conferință de prot. A. Nanu, profesor la școala normală «Andrei Șaguna»;

9—10: Figuri istorice, luptători pentru dreapta credință din istoria Bisericii ortodoxe din Ardeal, conferință de prot. A. Nanu, profesor;

10—11: Biblia și sfânta Tradiție, conferință de Dr. N. Neaga, profesor la Academia teologică;

11—12: Crucea în Biserica ortodoxă, conferință de I. Popescu, secretarul Academiei teologice.

DUPA MASA: 3—6: Vizitarea Rășinarului, Mausoleul mitropolitului Șaguna, reședința episcopilor Nichitiți și Adamovici, Biserica veche;

6—8: Liber. Cina;

8—9: Discuții libere și proiecțiuni religioase, sub conducerea pâr. Gh. Secaș.

J O I:

8—9: Biserica și preoții, conferință de părintele I. Bozocă, profesor la Școala de cântăreți;

9—10: Sectele în general, conferință de Grigorie T. Marcu, profesor la Academia teologică;

10—11: Cultul divin al Bisericii noastre, conferință de Dr. N. Terchilă, profesor la Academia teologică;

11—12: Luptele religioase ale românilor din Ardeal din secolul XVIII-lea până în zilele noastre, conferință de I. Sandu.

DUPA MASA: 3—6: Vizitarea Școlii normale și a Fermei ei;

6—8: Liber. Cina;

8—9: Discuții libere sub conducerea profesorului Dr. Nicolae Terchilă; Proiecțiuni religioase.

V I N E R I:

8—9: Taina cuminăcării, conferință de părintele M. Neagu;

9—10: Secta adventiștilor, conferință de Grigorie T. Marcu, profesor la Academia teologică;

10—11: Secta baptiștilor, conferință de părintele Sp. Căndea, profesor la Academia teologică;

11—12: Duminica și Sămbăta în credința Bisericii noastre, conferință de părintele Sp. Căndea, profesor la Academia teologică.

DUPA MASA: 3—6: Vizitarea unui depozit de mașini agricole;

6—8: Liber. Cina;

8—9: Discuții libere sub conducerea prot. A. Nanu, profesor.

S Â M B Ă T Ă:

8—9: Secta creștinilor după Evanghelie, conferință de Grigorie T. Marcu, profesor la Academia teologică;

9—10: Alte secte cunoscute la noi, conferință de Gr. T. Marcu, profesor;

10—11: Icoanele în Biserica noastră, conferință de I. Popescu;

11—12: Metodele de lucru ale sectarilor și apărarea contra lor, conferință de Dr. L. Bologa, profesor la Școala normală.

DUPA MASA: 3—6: Vecernia; Spovedirea cursiștilor;

6—7: Meditație religioasă în vederea cuminăcării.

D U M I N E C Ă:

9—11: Sfânta liturghie în catedrală cu cuminăcarea cursiștilor;

11— Serbarea de închidere a cursului în Aula Academiei teologice.

Probleme-Recensii-Comentarii

Prot. Dr. D. Stăniloae: Viața și învățătura sfântului Grigorie Palama. Despre această carte recentă, dl Nichifor Crainic scrie în revista „Gândirea” de pe Februarie 1938 următoarele:

Grigorie Palama e genialul teolog ortodox din veacul al XIV-lea, al cărui nume a rămas legat, în istoria Răsăritului, de extraordinara efervescență mistică a isihasmului. Momentul în care a trăit, personalitatea și doctrina lui ne sunt actualizate de studiul recent apărut al colaboratorului nostru D. Stăniloae: Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama.

Autorul, pe lângă însușirile de scriitor cunoscute din eseurile tipărite în revista noastră și din articolele de polemică și îndrumare din *Telegraful Român* și *Revista Teologică*, săpânește deopotrivă disciplina istorică și dogmatică precum și limba greacă, fără de care atacarea unui subiect atât de dificil ar rămâne o simplă aventură. E dificil subiectul fiindcă gândirea lui Palama se mișcă în zone spirituale inaccesibile și atinge probleme teologice cum e aceea a harului divin, a naturii lui și a îndumnezeirii, adică probleme de care s'a izbutit și s'a frânt însăși mintea excepțională a unui Blaise Pascal. O comparație între filosoful francez și teologul răsăritean, amândoi torturați de o chestiune asemănătoare, ar demonstra ușor superioritatea genului lui Palama. Soluțiile date de el, atât de îndrăznețe și de luminoase pe cât de documentate, în cea mai subtilă materie de teologie, au stârnit la vremea lor polemică răsăriteană, procese și sinoade din care a ieșit în cele din urmă biruitor. Istoria lui Palam e o dramă încordată a spiritului în luptă cu eroarea.

D. Stăniloae ne introduce metodic în secretele acestei drame cu desnodământ fericit, care a făcut faima veacului al XIV-lea răsăritean. S'au ciocnit atunci două concepții cu totul deosebite, sub un anumit aspect, despre natura grației divine, — una cea scolastică a catolicismului roman; alta, cea tradițională, a ortodoxiei. Biruința lui Palama a săpat însă o nouă prăpastie între Orient și Occident. Ca urmare, catolicii vorbesc despre geniul acestui sfânt «cu pasiune și lipsă de bunăcredință». Și ceea ce rușinos de-a dreptul e că înșiși teologii răsăriteni moderni, influențați de atitudinea catolică, s'au arătat timizi sau lipsiți de interes față de doctrina lui Palama.

Și totuși «azi nu putem spune nimic serios și concret despre ortodoxie fără a ține seamă de doctrina acestui profund gânditor răsăritean» — zice cu perfectă dreptate D. Stăniloae.

Studiul său e însoțit de traducerea în românește a patru tratate din cele mai caracteristice ale sfântului, menite să aducă un serviciu considerabil cugețării noastre teologice.

Rândurile acestei notițe n'au altă pretenție decât aceea de a atrage atenția asupra cărții de față, care însemnează o dată științifică în teologia noastră. Importanța ei cere însă o desvoltare mult mai largă, iar învățatul dela Sibiu, care a dăruit această bucurie, merită cele mai calde omagii.

Prigoana religioasă în Spania. — Este fără îndoială că tabloul cel mai sumbru al veacului nostru, în culori apocaliptice, se petrece în Spania, unde revoluția a împlinit un an dela izbucnire.

Spania a avut tragicul destin, ca și Rusia dealtfel, să fie teatrul unei furii pornite nu numai împotriva unor orânduiri caduce de stat, ci împotriva temeliei de bază ale vieții, împotriva lui Dumnezeu, sufletului și libertății. Căci ceea ce se întâmplă în Spania, e după cea mai adevărată afirmație „o cursă de viteză între bolșevism și civilizația creștină, o nouă etapă, și poate decisivă, în lupta dintre creștinism și bolșevism”.

Deaceia obiectivul principal împotriva căruia s'a îndreptat comunismul în mod sistematic, încă din anul 1933 și deci înainte de mișcarea naționalistă, a fost Biserica și slujitorii ei. „Prigoana religioasă în Spania” e titlul unei cărți tălmăcită în românește de dl Constantin Stelian în editura „Cugetarea”. Autorul cărții e un spaniol rămas nemărturisit, din motive ușor de înțeles. Dar faptul că ea e prefăcută cu o poemă, pentru Spania martiră, de prietenul încercat al ei scriitorul francez Paul Claudel, ne face să credem că autorul e o personalitate de frunte a Cataloniei. Cartea cuprinde pagini emoționante despre martiriul clerului și poporului spaniol, între cari se numără 11 episcopi și peste 16.000 preoți, omorâți în chinurile cele mai îngrozitoare. Biserici ruinăte, mănăstiri arse, opere de artă distruse, statui mutilate, e în mic bilanțul lucrărilor comuniste. Sălbăticia a mers până acolo că au scos morții din mormânt și au fost batjocoriți. Autorul exclamă adesea: „condeiul refuză să scrie ceea ce n'au refuzat să săvârșască comuniștii”. Spania a întrecut Rusia, spunea un delegat al ei la Moscova, pentru că în timp scurt nu a făcut catedralele în grajduri, ci le-a distrus. Pomelnicul martirilor e lung și încă necunoscut îndeajuns până acum!

Dar cartea aceasta e și un răspuns unor scriitori din apus, de mână întâi, cum e Jacques Maritain, Gabriel Marcel, etc.; cari au atacat chestiunea clerului spaniol de-a fi trecut pe partea naționalistilor. Acestora le răspunde prin scrisoarea episcopatului spaniol; din care redăm: „După cinci ani de batjocorire a tuturor lucrurilor de ordin religios, în timp ce puteri străine de autoritate, au hotărât să impună comunismul prin violență, prin logica fatală a faptelor Spania nu avea decât această alternativă: sau să piară sub asaltul definitiv al comunismului distrugător, pregătit și decretat, sau să încerce o sfârșită uriașă de a scăpa de acest dușman redutabil și să salveze principiile de temelie a vieții sociale și creștine”.

Cea de a doua a fost aleasă și autorul crede în renașterea unui spiritualism creștin. Spania dă lumii o lecție, pe care bine să o învețe înainte de-a trece prin examenul ei.

„Fericitările” în noua religie germană. — Fericit cel ce îndură suferințele sale cu bărbăție. Acela va avea tărie să nu desnădăjduiască niciodată.

Fericit cel ce lucrează ca un bun tovarăș, acela va fi teafăr în lume.

Fericit e cel ce trăiește în pace cu soții (național-socialiști), aceia fac voia lui Dumnezeu.

Fericiți cei ce trăiesc și muncesc cu cinste și cu credință, cari deși sunt prigoniți și defăimați, sunt în legătură cu Dumnezeu.

Păzește ce ai în sângele tău și ceea ce te-au învățat părinții noștri.

Să nu ucizi; ucigașul e vinovat și trebuie condamnat la moarte.

Recunoaște și ia seamă că îndemnul la ucidere e plămădit din lăuntru ucigașului și crima uciderii pornește din răutate, mânie și ură.

Tot cel ce se lasă stăpânit de astfel de simțăminte devine vinovat.

Dar cel ce uneltește în contra semenilor săi (național socialist) acela e mai vinovat.

Cel ce încearcă să distrugă moralicește sau îl amenință cu fapta, distruge frățietatea și se face vinovat de cea mai aspră pedeapsă dela Dumnezeu și oameni.

Nu fi neiertător, barbar față de tovarășii tăi cu cari ești certat.

Nu împinge cearta până acolo ca să nu mai poți veni la o împăcare și înțelegere.

Un singur act genuin, de bună înțelegere frățască e mai prețios în fața lui Dumnezeu decât orice ca d. e. mersul la biserică.

prezintă garanții suficiente că concordatul este scos, eficace și definitiv, dela ordinea zilei, este abolit și nu va mai fi prezentat nici în Skupcină, nici în Senat pentru ratificare și, astfel fiind, a luat act de comunicarea guvernului.

Astfel Biserica sârbească a obținut o biruință definitivă, după ce guvernul voise să tempereze opoziția Sf. Sinod fie prin presiuni, fie prin diferite ispiti cu cari încercase să câștige pe unii episcopi.

Organizați Reuniuni de femei

Nr. 753—1938.

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că preotul Enescu Zichil dela parohia Peștera, jud. Hunedoara că, în baza § 5 din Regulamentul fondului de ajutorare preoțesc, a ridicat dela Cassa arhiepiscopozană din Sibiu în numerar, fără nici o reținere, ajutorul de înmormântare de Lei 15.000 (Lei cincisprezece mii) după soția sa Iuliana, decedată la 15 Ianuarie 1937.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului Arhiepiscopesc dela 5 Februarie 1938.

Consiliul Arhiepiscopesc

Dr. Ioan Mihu

— Spicuri din gândurile mele —

Sunt rari epocile în istoria omenirii în cari politicul să fi fost atât de presant ca în zilele noastre. Se poate vedea cu ușurință cum întreagă preocuparea intelectuală, de astăzi, a fost sechestrată pe seama acestui domeniu. Este un semn puțin îmbucurător, pentru că politicul trebuie să ocupe un loc anumit în viața socială, alături de cultural, economic, etc., nu suprimându-le pe acestea, sau invers, ci să fie într-o anumită proporție, cerută de progresul pe care vrea să-l cucerească societatea respectivă.

Dacă politica este arta de a alege mijloacele cele mai bune în conducerea societății, ar trebui să se țină cont și de experiența trecutului, chiar și în domenii cari nu-s exclusiv politice. Căci ceea ce a fost cultural și economic bunăoară în trecut, prin muncă au putut să devină valori, pe cari politica trebuie să le îndrume și amplifice, concomitent cu vulgarizarea lor. Ori ceea ce caracterizează această fatală digresiune a spiritului omenesc, astăzi, politic, este tocmai izolarea lui de trecut.

Oamenii politici de astăzi, să fie oare chemați a conduce poporul spre redute noi ce trebuiesc cucerite? Cu mici excepții, putem afirma că nu. Astăzi ca și acum cinci zeci de ani, aceeași problemă se pune pentru români: situarea lor în drepturile pe cari ni-le oferă existența noastră bimilenară pe aceste plaiuri. Numai cu o mică deosebire: în timpurile acelea, în Ardeal, se ducea lupta contra unei minorități pusă la adăpostul legilor și forței publice, iar acum, uniți sub acelaș steag, în aceleași granițe, luptăm tot contra unei minorități care s'a introdus pieziș în căminul nostru. Acelaș obiectiv, dar cu mijloace deosebite. Atunci cu instrumente rudimentare și asupriți; astăzi, cu mijloace moderne, la adăpostul legilor, pe teren cultural, economic, politic. De aici și meritul incontestabil al antecesorilor, cari sun taureolați de calități excepționale.

Am în mână postumele lui Dr. Ioan Mihu, marele român și patriot, care a jucat un rol important la românii din Ardeal în epoca cea mai critică a existenței lor. Volumul este editat de Arhiepiscopia noastră sub îngrijirea dlui Silviu Dragomir, profesor universitar, și are pe lângă *însemnările politice* și o *correspondență* vastă pe care Mihu a avut-o cu conducătorii poporului nostru, precum și o prefață urmată de *biografia* mecenatului dela Vinerea. Nu mi-am putut închipui ca în această epocă de intensă tărie politică, cartea aceasta, care conține sbuciumul sufletesc al unui bărbat de seamă al nostru, să îndure atâta lipsă de considerație. Este și aceasta un semn că generația actuală apreciază neîndestulitor aportul pe care o seamă de slujitori ai unității naționale, l-au adus neamului. Dar chiar abstrăgând de rolul politic pe care l-a avut I. Mihu aici, ceea ce trebuie să-l readucă din când în când la viață, este activitatea sa culturală și economică ale cărei urme se văd și astăzi. De aceea faptele lui trebuiesc reamintite mereu posterității, căci el a fost mai presus de toate ctitor al culturii și vieții economice la Românii din Ardeal.

Născut din țărani fruntași în satul Vinerea-Hunedoarei în anul 1854, Ioan

Mihu fu dat de părinții săi la școala din Orăștie, apoi la liceul din Sibiu, unde luă în 1873, bacalaureatul. Studiile universitare le urmă la Gratz și Budapesta obținând doctoratul în drept. Se așază apoi aproape de satul părintesc, la Orăștie, unde practicând advocatura credea că va putea fi mai de folos țărânimii noastre. Și-a dat dela început seama că starea mizeră a țărânimii, nu-i va permite niciodată să cucerească redeva unei libertăți și prosperități și de aceea îndreptarea acestei stări materiale îl preocupă în special. El credea că drumul culturii și al civilizației va fi bătătorit de poporul nostru numai când va avea o situațiune economică multumitoare. Ajungerea la o situațiune economică înfloritoare o poate asigura numai un institut bancar, românesc, care să pună la îndemâna țăranilor capital ieftin. În acest scop el întemeie în 1885 banca *Ardeleana*, care a contribuit nespuse de mult la eliberarea țărânimii de sub tutela capitalului strein, asigurându-i condițiuni mai umane de existență. În jurul acestui institut au înflorit apoi o sumedenie de societăți, asociații, reuniuni, cu caracter cultural-național, cari au făcut să pulseze mai viu viața românească. Ca președinte al băncii *Ardeleana*, a subvenționat pe fii de țărani cari urmau vreo meserie și în special pe aceia cari voiau să se specializeze în câte o ramură. În 1897 înființă *Reuniunea Economică* cu scopul de-a servi progresul agricol, comercial și industrial, la Români. Dintre toate ocupațiile agricole l-a pasionat mai mult. Și-a condus singur frumoasa gospodărie dela Vinerea dând prin aceasta îndemn sâtenilor cum să-și lucreze pământul. Viața întreagă l-a preocupat gândul de-a înființa pentru sâtenii din județ o școală de agricultură și viticultură, pe moșia sa.

Nu mai puțin de admirat este activitatea sa pe teren cultural. Ca președinte al comitetului parohial al Orăștiei, al societății de lectură, ca președinte al despărțământului Astrei, apoi ca membru în Sinodul arhiepiscopiei și Congresul național bisericesc, cum și ca asesor consistorial, s'a ocupat într-o largă măsură de școala românească. El a sprijinit pe copii săraci cu cărți, a subvenționat atelierile de țesătorii românești, a îndemnat cu cuvântul și fapta pe toți cu cari venea în contact, pentru propășirea specificului nostru național.

În calitate de președinte al *Societății pentru fondul de teatru român*, Mihu s'a arătat cu tot atâta dragoste față de arta și literatura dramatică românească. Fondul acesta întemeiat în 1870 cu scopul de-a ridica un teatru românesc și de a răspunde propagandei maghiare prin teatru, nu și-a putut ajunge scopul, fiind prea mic. Sub conducerea lui Mihu s'a mărit considerabil și s'a reorganizat. În timpul său s'au premiat opere dramatice și artistice românești și s'a pus serios problema unei trupe ambulante, care să cuture satele noastre. Ce importanță mare dădea el teatrului ne-o arată următoarele cuvinte rostite la o adunare a fondului: *«Teatru trebuie să fie un templu în care să se preamărească virtutea, dreptatea, frumosul și adevărul etern și să combată păcatele»*, iar din punct de vedere național: *«un altar, la care jertfa adusă să se slujască într-o limbă românească dulce ca fagurile de miere și limpede ca apa cristalină a izvorului de munte»*. Cuvinte isvorâte dintr-o inimă aprinsă, după tot ce e înalt-superior și național. Ele nu și-au pierdut din actualitate. Se pot spune și astăzi multora dintre „îndrumătorii” artei românești. Mihu nu făcea distincție între lupta pentru cultura națională și cea pentru existența națională. Asigurarea culturii naționale asigură la rândul-i existența națională. Cultura

națională avea să fie difuzată în masele largi ale poporului și prin presă, de aceea o înzeastră și pe aceasta cu douăzeci și cinci mii coroane, punând baze unui *fond al ziariștilor români*. În timpul războiului mări acest fond cu cota ce i se cuvenea dela banca „Albina”. Astfel marele mecenat, înțelegând rolul ziaristice în viața unui popor i-a asigurat într-o lăudabilă măsură existența și evoluția.

Ca bărbat politic, un rol deosebit de cialaltă a avut cu ocazia tratării împăcării româno-maghiare, în 1910. Această inițiativă pleacă din lagărul maghiar, în urma anexării Bosniei și Herțegovinei, când elementul slav devenind predominant în imperiu, ochii tuturor persoanelor cu răspundere s'au îndreptat spre Români, cari nu trebuiau lăsați să se adauge acestui bloc. Atitudinea conducătorilor noștri față de unguri era în acest timp de rezistență pasivă. Pe baza programului din 1881, ei pretindeau autonomia Transilvaniei și rupea pactului dualist din 1867. Măsurile luate contra Românilor vizau însăși existența noastră națională. De aici izvoarește tensiunea dintre cele două popoare. De această încordare ar fi dorit să scape în primul rând ungurii, apoi și Românii crezând că în raporturi normale totuși se va câștiga ceva pe seama poporului nostru. Persoana care putea să dobândească această înlesnire era Dr. Ioan Mihu din Vinerea.

Fără de-a aproba câtuși de puțin atitudinea guvernului maghiar față de Români, el se arată cu rezerve față de politica oficială românească. Fiind un dușman înfocat al discursurilor sterile și un devotat al realizărilor practice, Mihu a sesizat prima dată iluzia pe care se clădea politica partidului național. Nu a combătut-o ca să nu producă disensiune în sânul partidului, dar a arătat-o tuturor. Această atitudine ni-l arată ca pe un mare patriot de o distinsă obiectivitate. Momentul 1910 îl găsește în această situație, de aceea contele Tisza a crezut că el este singurul bărbat cu care se poate discuta ameliorarea raporturilor dintre cele două popoare. Invitat la Budapesta, el se pune în legătură cu toți conducătorii poporului nostru de atunci cu cari stabilește nivelul concesiilor, dar mai ales condițiile noastre de împăcare. Începuturile erau cât se poate de promițătoare și au produs satisfacție în ambele tabere. Reîntors dela Budapesta i-a pus în curent cu cele discutate și a elaborat un memoriu, care cuprindea maximum de revendicări, de ordin administrativ, cultural, bisericesc etc. Abia acum au deschis ungurii ochii. Atitudinea contelui Tisza și a guvernului Khuen-Héderváry și semnele de neîncredere ce le manifestau unii dintre conducătorii noștri din acest timp, au făcut ca tratativele să fie suspendate. Supărarea lui Mihu fu mare căci nu și putea închipui cum poate lipsi într-o chestiune de așa importanță *tăria și sinceritatea* necesară.

El se retrage în singurătatea sa dela Vinerea, unde îl găsește războiul mondial. Această singurătate e conturbată de evenimentele critice prin care treceau instituțiile noastre de cultură și financiară. Datorită prestigiului său este chemat în fruntea *Albinei* pe care o conduce cu multă pricepere în aceste vremuri de nesiguranță și măsuri excepționale. Tot atunci a luptat contra creării zonei culturale, care era supusă regimului cultural maghiar și dimisionează din calitatea de asesor consistorial când această măsură a trebuit să fie aprobată de mitropolitul Mangra.

După război i se oferi de mai multe ori mandatul de deputat și chiar mai mult, dacă va intra în politică. Ioan Mihu refuză amical pe ceice i-au dat atenție, motivând cu povara anilor și preocupările gospodărești. În hora demagogiei care a urmat marelui act dela Alba-Iulia, Ioan Mihu are meritul de-a nu fi făcut nici un pas. El s'a stins în

vara anului 1927, cu conștiința împăcată că și-a făcut datoria deplin aici pe pământ. Și întru cât nu a putut, încredeștează mitropolia noastră, căreia îi lasă întreagă averea rămasă pe urma împroprietăririi, cu îndeplinirea ultimelor dorințe cari pot fi rezumate în cuvintele: să se facă o școală de agricultură pentru țărani în casa părintească și să se sprijine din venitul moșiei editarea cărților bune pentru dezvoltarea morală și materială a poporului nostru.

Poporul românesc cât mai cult și mai civilizat, acesta a fost idealul, care a determinat pe mecenatele vinerean să-și sacrifice cea mai mare parte a vieții și toată averea sa.

*

Din *însemnările și epistolele* ce compun volumul sub titlul *Spicuri din gândurile mele* urmașii vor putea cunoaște generația de conducători a Românilor ardeleni, din epoca premergătoare izbăvirii, „cu felul ei de-a gândi, cu grijile cari o muceau și cu comoara de speranțe pe cari le făureau în așteptarea viitorului”. Din aceasta, o inimă caldă românească, un suflet chinuit neconținut de marea problemă a existenței neamului, va apare figura de ctitor al culturii și al vieții economice românești, a lui Ioan Mihu.

Însemnările deși nu este o operă istorică, prin faptul că sunt urmate de un bogat material documentar, vor constitui cel mai serios izvor de informație pentru o epocă, care deși aproape de noi, a tărât în mormânt, odată cu cei care i-au dat splendoarea, mult din sbuciumul lor sufletesc.

Gestul Arhiepiscopiei noastre, care le face cunoscut istoriei printr'un impozant volum de peste cincisute pagini, executate într-o tehnică ireproșabilă, este un frumos omagiu ce se aduce unuia din vrednicii fii ai neamului și Bisericii noastre.

Pr. Ioan Beju

Primatul vieții spirituale

Trăim un timp când coborârea bisericii din cetatea de fildeş a idealismului, în vâltoarea vieții a devenit o necesitate imperioasă.

În acest „veac negru” sufletul omenesc se simte mutilat. Deaceia în dezastrul moral și dezechilibrul cultural pe care-l trăim se impune o supremație a vieții în duh și adevăr; principiile normative ale doctrinei creștine; trebuie să cuprindă întreaga manifestare a spiritului creator. Realitatea vieții sociale în toată variabilitatea și complexitatea ei e necesar să fie raportată la etica creștină.

Fermentul creștin și dinamismul ortodoxiei sunt valorile absolute și permanent valabile în istoria culturii omenesci. Activismul vieții creștine e născut din colaborare cu harul divin, a cărei consecință e mântuirea personală. O umanitate creștină nu se poate concepe în afară de valorile eterne ale dogmei creștine. În special ortodoxia e o adâncire a vieții, căci esența ortodoxiei este viața în Hristos. Iar biruința divinului asupra omenescului, se manifestă prin ereismul vieții morale.

Și numai eroismul moral cu conștiința lui trează și cu trăirea obligației morale formează personalitate creștină. Sfințenia și eroismul vieții sunt notele caracteristice ale personalismului creștin. Iar personalitatea creștină e singura bază solidă pentru orice reformă socială.

Biserica cu rolul ei de mamă care naște personalitatea creștină nu se poate retrage deci din fața vieții. Pe lângă rolul haric ea are și un pronunțat caracter social. Toate problemele vieții sociale găsesc soluții și remedii minunate în spiritul doctrinei creștine. „Biserica e temelia cea mai neclintită în orice stat ale cărei instituțiuni sunt bine stabilite” (M. S. Regele Carol II).

O clară orientare și disciplinare a vieții în haosul actual ne vine dela Isus și Evanghelia Sa.

Nu se poate concepe o operă de refacere morală și nu se poate vorbi de reconstrucție socială, fără aportul și contribuția Evangheliei; căci principiile ei sunt surse inepuizabile în ascensiunea popoarelor pe căile culturii. Certitudinea vieții spirituale și taina transfigurării lumii, lângă crucea lui Isus o putem descifra. „In Isus Hristos ni se descopere măsura tuturor lucrurilor și a tuturor valorilor din această lume. Precum El e centru timpului, dela care numărăm anii spre începutul lumii, și sfârșitul ei, tot astfel e măsura la care raportăm nivelurile de viață atinse înainte de El sau după El”.¹

În acest sens e nevoie să creștem suflete creștine, căci ele vor forma o caravană a adevărului creștin, în Sahara vieții moderne. În toiul acestei secete religioase se simte mare trebuință de roua vieții spirituale. În locul sterilității morale se impune o fecundare a energiilor atât în viața insului, cât și a societății.

Tocmai de aceea „creștinismul e o a doua creație a lumii. Organul prin care se varsă din nou în viață energiile harului divin e biserica. Ușa ei e poarta redeschisă a Paradisului”.² mai ales pentru neamul nostru, nu vedem o altă posibilitate de salvare în afară de Hristos și doctrina sa. Căci „Rasa și Ortodoxia sunt componentele originale ale substanței românești” (Mitr. N. Bălan). Acesta e adevărul istoric de care trebuie să țină seamă toți cei ce gândesc la progresul neamului nostru. Întrucât „Ortodoxia și românismul sunt indisolubil legate între sine”,³ se cuvine să întronăm spiritualitatea creștină în centrul preocupărilor noastre. Existența unei societăți e garantată prin ordine, armonie și solidaritate, valori ce sunt insuflăte de biserica creștină. Căci „Biserica ortodoxă apare ca un filtru uriaș, prin care omul și natura se purifică de sgura păcatului și se luminează pentru a se desăvârși” (Nichifor Crainic).

În consecință, idealurile omenirii trebuie imbisericate și miruite cu untelemnul vieții virtuoză. Prin această misiune, biserica își va legitima însași existența și vitalitatea sa. Încât afirmarea primatului vieții spirituale constituie un punct principal de program în orientarea și armonizarea vieții noastre.

I. Gh. Bulea

¹ N. Crainic — Ortodoxia concepția noastră de viață. Pag. 5.

² N. Crainic op. cit. pag. 21.

³ Prof. S. Pușcariu — Misiunea istorică a ortodoxiei române — pag. 13.

Dela frații de peste Ocean

Chemare și răspuns

Di profesor universitar din București, S. Mehedint, adresează fraților noștri din America o chemare, în care le spune: „Întoarceți-vă acasă!” zicându-le:

„Dacă vă mai este drag neamul din Carpați, întoarceți-vă acasă și-l ajutați, că tare mai este strâmtorât!... Știți cum se uită ungurii, bulgarii, rușii, evreii și alte neamuri la pământul nostru?... Dumnezeu să vă dea gândul cel bun!”

Românii din America răspund prin Solia (din Ianuarie 1938), foaia Episcopiei misionare de acolo, arătând piedecile de multe feluri ce se opun astăzi întoarcerii lor acasă. Cu toate acestea, spune răspunsul din America, noi românii de peste Ocean am putea da numai decât țării românești o seamă de: ingineri destoinici, lucrători pricepuți pentru fabrici, conducători de lucrări, electricieni, întreprinzători de drumuri și șosele, infirmieri pentru sanatorii, spitale, ospicii, spre a înlocui pe cele străine de neam și lege și alt personal tot așa de străin, ș. a. Scrisoarea se încheie cu următoarele cuvinte:

Eată, sântem gata, măcar în parte, noi, românii din America, să ne întoarcem acasă; dar să ni se spună, să cunoaștem condițiile de repatriere. Să nu ne facem iluzii, nici să fim spre greutate fraților din țara-mamă.

Schimbarea de guvern

Joi, 10 Februarie, dl Octavian Goga a prezentat M. Sale demisia guvernului prezidat de Dsa.

S'a constituit în seara aceeași zile un nou guvern prezidat de I. P. S. Sa patriarhul Dr. Miron Cristea.

Îată lista noului guvern:
Mareșal Alexandru Averescu, ministru secretar de Stat.

General Arthur Văitoianu, ministru secretar de Stat.

Alexandru Vaida Voevod, ministru secretar de Stat.

G. G. Mironescu, ministru secretar de Stat.

Profesor Nicolae Iorga, ministru secretar de Stat.

Dr. C. Angelescu, ministru secretar de Stat.

Gh. Tătărescu, ministru secretar de Stat și ad-interim la Departamentul Afacerilor Străine.

C. Argetoianu, ministru secretar de Stat la Departamentul Industriei și Comerțului.

Voicu Nițescu, ministrul Muncii.

Gh. Ionescu-Sisești, ministru secretar de Stat la Departamentul Agriculturii, Domeniilor și Cooperăției.

Dr. I. Costinescu, ministru secretar de Stat la Departamentul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

Victor Iamandi, ministru secretar de Stat la Departamentul Educației Naționale și ad-interim la Cule și Arte.

Mircea Cancicov, ministru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor, și ad-interim la Departamentul Justiției.

Armand Călinescu, ministru secretar de Stat la Departamentul Internelor.

General de Divizie I. Antonescu, ministru secretar de Stat la Departamentul Apărării Naționale și ad-interim la Aer și Marină.

Constantin Angelescu, ministru secretar de Stat la Departamentul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor.

General Paul Teodorescu, subsecretar de Stat pe lângă Departamentul Apărării Naționale.

E un guvern de concentrare națională, în afară de partide, format cu scopul de-a liniști viața publică și de-a despoliticianiza statul. Alegerile parlamentare sunt suspendate. În fiecare capitală de județ prefect va fi cel mai vechiu colonel din garnizoană. Conducerea comunelor și municipiilor va fi încredințată unor comisii formate din bărbați cari n'au făcut politică.

Dăm proclamația M. S. Regelui cătră popor:

Români,

Timp de 8 ani Mi-am închinat toate gândurile și toate eforturile Mele să cârmuesc Țara rezemându-Mă pe organizațiile politice constituite.

Din cauza cerinței de a dobândi un cât mai mare număr de voturi, propaganda făcută cu prilejul diferitelor alegeri a adus o nesfârșită neliniște și turburare în viața și sufletul poporului Meu.

Această turburare sufletească s'a dovedit adânc dăunătoare săpând chiar ființa Neamului.

România trebuie salvată și sunt hotărât să o fac mânat de singurul și vechicul Meu gând:

Interesele permanente ale Patriei și neprecupețita ei întărire.

Voi schimba deci această stare primejdioasă și Voi pasi fără șovăială la o cât mai grabnică îndreptare a acestor stări.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestui imperativ național am alcătuit, sub președenția Patriarhului României, un guvern de oameni de răspundere cari, mânate de cel mai desăvârșit patriotism, descătușați fiind de activitatea de partid, vor avea tot răgazul să-și închine toate gândurile și toată munca numai binelui obștesc.

Acest guvern, va despoliticianiza viața administrativă și gospodărească a Statului, va alcătui schimbările constituționale care să corespundă nevoilor noi ale țării și năzuințelor de astăzi a unei Românie ce trebuie să se întărească.

M'am hotărât să pășesc pe această nouă cale cu toată energia și convingerea că este scaparea Patriei și o fac mânat de acel sentiment de dragoste fără margini pentru Țara Mea pe care am fost chemat să o cârmuesc și să o apăr prin grația lui Dumnezeu și voința Națională.

Sunt convins că această poruncă a timpului de astăzi corespunde nu numai unei nevoi vădite, dar și năzuinței sufletești a tuturor iubitorilor de Neam ce doresc întărirea și propășirea Patriei.

În timpuri grele singurele mijloace eroice sunt acelea ce pot întări România și salvarea ei este suprema Noastră lege, pe care o Voi urma fără ezitare.

Așa să Ne ajute Dumnezeu!
Trăiască România!

CAROL

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a plecat Marți în 8 Februarie la București pentru chestiuni de interes bisericesc, întorcându-se Joi 10 Febr.

Înalt Prea Sf. Sa Mitropolitul Nicolae, îndată ce s'a întors în Sibiu, a vizitat, Sâmbătă în 12 Februarie, cursul de învățare a credinței strămoșești, cuvântând sătenilor adunați la el cu dragoste și mare avânt. Bogăția de sfaturi, de îndemnuri sănătoase, ce li-a dat-o credincioșilor țărani cu această ocazie va rămâne adânc întipărită în sufletele lor. Covârșii de sentimente de recunoștință, sătenii Vasile Șerban din Viștea de sus și Ivan Bolotă din Sadu au stors din inimile lor frumoase cuvinte de mulțumită, în numele tuturor, pentru I. P. S. Sa și preoții cari i-au instruit în cursul acestei săptămâni.

Alegerea episcopului pentru noua eparhie a Maramurășului, care era fixată pentru ziua de 24 Februarie crt., s'a amânat.

Ministru cooperației a cedat în folosința sfintei episcopii a Maramurășului, imobilul statului denumit „Hotel Coroana” din orașul Sighet. În acest imobil se va instala viitorul episcop, precum și birourile eparhiei maramurășene.

Articolul „Zile decisive”, publicat în Nr. trecut al foii noastre s'a bucurat de aprecieri favorabile din partea multor conțrați și în multe cercuri.

Față de împrejurările schimbate, ținem să precizăm:

Principiile exprimate în acel articol le vom susține și în viitor, pentru că sunt principiile de totdeauna ale Bisericii noastre. Pentru creștinism și naționalism în viața de stat a fost, este și va fi Biserica noastră și de aci înainte. Și credem că odată ce s'a făcut un început mai serios pe calea aceasta în conducerea statului nostru, se va continua în acest spirit. Căci e singurul sănătos, singurul care ne poate lecu de ranele de cari suferim Țara.

În prezența I. P. S. Sale patriarhului în fruntea guvernului actual vedem o cheazăie a acestei credințe.

Nou director al Școlii normale de învățători din I. G. Duca (Cristur) a fost numit, zilele acestea, zelesul luptător creștin naționalist Pr. Simeon Radu. În 2 Februarie c. s'a făcut solemnitatea instalării, în cadru religios ortodox, a noului director.

Concursurile societății științifice literare Tinerimea Română din București se vor ține între 27 April și 1 Mai 1938. Anul acesta Societatea împlinește 60 de ani dela înființarea sa (1878). De aceea

jubileul se va serba prin o serie mai bogată de manifestări culturale, ear concursurile anuale vor fi completate cu interesante înori.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 13 Februarie 1938, va predica părintele M. Neagu.

Dr. 307—1937 prot.

[8] 1—1

Concurs

Pentru întregirea parohiei Petecu și Vlăhița, din protopopiatul Odorheiu, se publică concurs cu termen de 15 zile, dela prima apariție în Telegraful Român.

Veniturile împreunate cu aceste posturi sunt:

1. Salar dela stat, după pregătirea celor aleși.

2. Locuință în natură dela parohie.

Reflecții la aceste parohii, licențiate sau absolvenți de academii, după ce vor înainta oficiului protopopesco din Odorheiu actele de concurs, însoțite de autorizația I. P. S. Sale de a putea concura, se vor prezenta, cu aprobarea oficiului protopopesco, într-una din Dumineci sau sârbători în parohie, spre a sluji și a face cunoștință cu poporul.

Vor fi preferiți candidații cari cunosc limba maghiară.

Oficiul protopopesco în înțelegere cu consiliile parohiale ortodoxe române din Vlăhița și Petecu.

Odorheiu, 8 Octomvrie 1937.

Seb. Rusan

adm. protop.

Parohia ortodoxă română, Batiz

Nr. 32/1938

(6) 1—3

Publicare de licitație

Pentru darea în întreprindere a zidirii sfintei biserici ortodoxe române din Batiz, protopopiatul Hunedoara, se publică licitație cu oferte închise și sigilate pe ziua de 20 Martie 1938 ora 3 p. m.

Licitația se va ține la epitropia parohială din Batiz planul, devizul de spese și condițiile generale se pot vedea la epitropia parohială din Batiz.

Concurenții vor înainta deodată cu ofertele închise și valdiul de 5% dela suma oferită, în număr sau efecte de stat.

Nu vor fi admiși la licitație decât antreprenori diplomați.

Concurenții nu pot pretinde spese pentru participare la licitație.

Consiliul parohial își rezervă dreptul a da lucrările acelu antreprenor, în care va avea mai mare încredere.

Actele licitației se vor aproba de P. V. Consiliu Arhiepiscopale din Sibiu.

Din ședința consiliului parohial ținută la 29 Ianuarie 1938.

Consiliul parohial
ortodox român Batiz

Publicațiune

Biserica românească ortodoxă din Bunești, județul Târnava-mare, are lipsă de următoarele lucrări: a) zugrăvirea bisericii pe dinlăuntru după planul bisericii din Cihlăla; b) înțierea pleului de pe turn; c) procurarea și așezarea unui orologiu în turnul bisericii; d) facerea unei scări de beton, pentru suirea tineretului în podșor; e) facerea unui șopșor, pentru păstrarea lemnului la uscat; f) facerea stranelor în biserică.

Întreprenorii cari ar voi să ia spre efectuare una din lucrări (a, b, c) se vor prezenta în comuna noastră pentru tocmeală și facerea contractului, care apoi se va așterne Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc spre aprobare.

Prezentarea la fața locului este determinată ziua de 27 Februarie 1938.

Bunești, la 7 Februarie 1938.

Oficiul parohial:

Ioan Curta

preot.

Epitropia bisericii:

Ioan Moise ep. I.

George Albu ep. II.

Ioan Pandrea

cassier.

(7) 1—1